

## Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

«...και όταν η βασιλοπούλα φίλησε τον βάτραχο αυτός μεταμορφώθηκε σε πρίγκιπα». Οι αδελφοί Γκριμ, μετέφεραν, ως γνωστό, ιστορίες, μύθους και δοξασίες του τόπου τους. Τι διέξοδο θα έβρισκαν άραγε, οι διάσημοι παραμυθάδες, στην ιστορία με το «βάτραχο» της δημοτικής ακίνητης περιουσίας;

**Η** ακίνητη περιουσία των ΟΤΑ, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, έχει πολλά κοινά στοιχεία με το βάτραχο του παραμυθιού. Κινείται σε πολύ χαμηλές πτήσεις στα λιμνάζοντα ύδατα των οικονομικών των ΟΤΑ και όταν προσπαθεί να φωνάξει για να κάνει αισθητή την παρουσία της, ο ήχος που προκαλεί είναι μάλλον ανυπόφορος και κυρίως ακατάληπτος. Όλοι οι μελετητές, που προσεγγίζουν την ακίνητη περιουσία των Ελληνικών ΟΤΑ, τη θεωρούν μεν «τεράστια», τα έσοδα όμως από την αξιοποίηση της δεν ξεπερνούν το 5% των συνολικών τους εσόδων. Ας σημειωθεί μάλιστα ότι στα έσοδα ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ συνυπολογίζονται, καλύπτοντας σημαντικό ποσοστό, και τα τέλη των νεκροταφείων.

Τελικά πόσο μύθος είναι το συνολικό ύψος της δημοτικής ακίνητης περιουσίας; Υπάρχουν σήμερα βασιλοπούλες διατεθειμένες να ρισκάρουν φιλώντας έναν βάτραχο; Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας δεν είναι κάτι καινούργιο στη διεθνή αυτοδιοικητική εμπειρία. Μέχρι τη δεκαετία του 1980 η δημόσια περιουσία θεωρούνταν δημόσιο αγαθό. Δεν υπήρχε καμία συστηματική εκτίμηση της αποδοτικότητας της χρήσης της, ή της οικονομικής της απόδοσης. Μία καινούργια αντίληψη άρχισε να εμφανίζεται στις αρχές του 1980. Σύμφωνα με αυτήν, η δημοτική ακίνητη περιουσία θεωρείται ένα περιουσιακό στοιχείο, που αποτελεί ένα συνδυασμό μετρήσιμων και δύσκολων να μετρηθούν ανταποδόσεων (συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών παροχών) και όχι ένα δημόσιο αγαθό. Στις ΗΠΑ, η νέα αντίληψη διαμορφώθηκε όταν πολλές τοπικές αρχές άρχισαν να αντιμετωπίζουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς, λόγω των μειώσεων των ομοσπονδιακών επιχορηγήσεων. Στην προσπάθειά τους να διαχειρι-



στούν την κατάσταση αυτή, οι ΟΤΑ υιοθέτησαν μια σειρά από μέτρα που αντιμετώπιζαν τη δημόσια ακίνητη περιουσία ως παραγωγικό περιουσιακό στοιχείο ή τουλάχιστον ως ένα ουδέτερο, αναφορικά με το κόστος, περιουσιακό στοιχείο. Κατά συνέπεια, πολλοί ΟΤΑ προσπάθησαν να κεφαλαιοποιήσουν την ακίνητη περιουσία και να την εκτιμήσουν, με σκοπό να δημιουργήσουν έσοδα για τις τοπικές αρχές. Κάποιοι άλλοι προχώρησαν σε άμεση χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα για την κατασκευή των αστικών υποδομών, σε αντάλλαγμα για τα δικαιώματα χρήσης της δημόσιας γης για εμπορική ανάπτυξη. Παράλληλα, ορισμένοι ΟΤΑ άρχισαν να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά περιουσίες, οι οποίες αποτελούσαν ιδιοκτησία των τοπικών αρχών. Οι εμπειρογνώμονες στη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας, που συμμετείχαν στη μέχρι τώρα διαμόρφωση της τοπικής πολιτικής, άρχισαν να παίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ιδέας ότι η δημόσια ακίνητη περιουσία θα πρέπει να θεωρείται παραγωγικό περιουσιακό στοιχείο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί, από διεθνείς οργανισμούς, τα τελευταία 10 με 15 χρόνια, η κεντρική κυβέρνηση δεν είναι αποτελεσματικός ιδιοκτήτης ή διαχειριστής της ακίνητης περιουσίας. Για το λόγο αυτό έχει ήδη προταθεί να αλλάξει ο ρόλος της κυβέρνησης από «προμηθευτή» της ακίνητης περιουσίας για τους τελικούς δικαιούχους (όπως είναι οι οικογένειες και οι επιχειρηματίες), σε «εταίρο» του ιδιωτικού τομέα, όσον αφορά στην παροχή αυτών των αγαθών, αλλά και

«διαμεσολαβητή». Σε πολλές περιπτώσεις οι ΣΔΙΤ μπορεί να αποτελούν μία εναλλακτική λύση.

Η αδυναμία της κεντρικής διοίκησης να αξιοποιήσει αποτελεσματικά την ακίνητη περιουσία αναμένεται να έχει ιδιαίτερα αρνητικά αποτελέσματα στη χώρα μας, ιδιαίτερα δε στη διαχείριση των «ορφανών» περιουσιών που δεν θα δηλωθούν κατά τη διαδικασία της κτηματογράφησης. Το αίτημα της ΚΕΔΚΕ, οι περιουσίες αυτές να περιέρχονται αυτόματα, με τη λήξη της χρονικής προθεσμίας που ορίζει ο νόμος, στον αντίστοιχο ΟΤΑ και όχι στο κεντρικό κράτος, θα δώσει λύσεις σε πολλές περιπτώσεις αλλά απαιτεί την ετοιμότητα και δυνατότητα της Ελληνικής ΤΑ να διαχειριστεί την τεράστια αυτή ακίνητη περιουσία.

### Οι στόχοι διαχείρισης της ακίνητης δημοτικής περιουσίας

Η διαχείριση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας έχει πολλούς και συνάμα διαφορετικούς στόχους. Σημαντικοί είναι οι κοινωνικοί, πολιτιστικοί και δημοσίου συμφέροντος, στόχοι. Στην περίπτωση αυτή, η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας δεν είναι απαραίτητο να έχει έσοδα ή και να καλύπτει τα κόστη που δημιουργεί. Σημαντικότερη είναι η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας που παρέχεται και η σύγκρισή της με το κοινωνικό κόστος, στη μείωση του οποίου και βοηθά. Ένα παράδειγμα αποτελεί η διαχείριση των κτηρίων που χρησιμοποιούνται για στέγαση, από το δημοτικό συμβούλιο της πόλης Bonn.

Οι στόχοι μπορεί να είναι και οικονομικοί, όπως στην περίπτωση κατά την οποία ο ΟΤΑ διαχειρίζεται μια επιχείρηση με στόχο τα έσοδα της (φαρμακεία που ανήκουν στην ιταλική ΤΑ, βενζινάδικα που αποτελούν ιδιοκτησία διάφορων ΟΤΑ στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη).

Οι δημοτικές επιχειρήσεις πολύ συχνά δραστηριοποιούνται στον τομέα της αστικής ανάπτυξης και στέγασης, ιδιαίτερα στο Βέλγιο, τη Δανία, την Εσθονία, τη Φιλανδία, τη Γαλλία,

τη Γερμανία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, την Ισπανία και τη Σουηδία. Οι δημοτικές επιχειρήσεις, είναι επίσης πολύ δραστήριες στον αστικό και αγροτικό χωροταξικό σχεδιασμό, όπως συμβαίνει στη Γερμανία, την Πορτογαλία και την Ισπανία.

Στη Γαλλία οι SEM (δημοτικές επιχειρήσεις τοπικού σχεδιασμού) δημιουργήθηκαν στις αρχές του 1960 με σκοπό να ασχοληθούν με την ανάγκη διαμόρφωσης εδαφών ανοικοδόμησης. Έκτοτε ο αριθμός τους αυξάνεται ολοένα, ώστε να καλύψουν και να ανταπεξέλθουν στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της ΤΑ, στον αναπτυξιακό τομέα. Οι SEM κατασκευάζουν δημοτικές υποδομές και εγκαταστάσεις, βιομηχανικές ζώνες, έχουν την ευθύ-

νη των ενοικιαζόμενων εγκαταστάσεων κ.α. Πέρα από τον καθοδηγητικό τους ρόλο οι SEM αναλαμβάνουν έρευνες και μελέτες, αντιμετωπίζουν κοινωνικά θέματα και προωθούν την οικονομική ανάπτυξη. Αντιπροσωπεύουν την πιο αποτελεσματική μορφή ΣΔΙΤ, κυρίως λόγω της λειτουργικής τους ευελιξίας.

### Η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ

Η διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ δεν είναι απλή υπόθεση. Χρειάζεται μέθοδο, τεχνογνωσία και ισχυρή πολιτική βούληση. Για λόγους οικονομίας χώρου γίνεται παρακάτω προσπάθεια να περιγραφούν τα αναγκαία βήματα για την αποτε-

λεσματική αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ.

### Προβλήματα που προκύπτουν στη διαχείριση της ακίνητης δημοτικής περιουσίας

Τα προβλήματα στην πράξη από την εφαρμογή του παραπάνω πλαισίου διαχείρισης, είναι πάρα πολλά. Αρχίζουν από το επίπεδο της απογραφής της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. Ενδεικτικά μερικά από αυτά είναι:

Τι είναι ακίνητη περιουσία; Τι σημαίνει αξιοποιήσιμη περιουσία του ΟΤΑ; Στην απογραφή θα ενταχθούν και οι κοινόχρηστοι χώροι ή όχι; Πώς θα απογραφούν τα διεκδικούμενα ακίνητα; Πώς θα απογραφούν τα ακίνητα που ο ΟΤΑ έχει μόνο τη χρήση, την επικαρπία ή την υψηλή κυριότητα; Πώς θα απογραφούν τα κληροδοτήματα που έχουν ειδικούς όρους στη διαχείρισή τους; Πώς θα αποτιμηθεί η αξία των δημοτικών ακινήτων σε αντικειμενική ή εμπορική;

Η αποτελεσματική διαχείριση εξαρτάται πάνω από όλα από την επαγγελματική ικανότητα των στελεχών της ΤΑ, που είναι υπεύθυνα για αυτήν. Το ίδιο νομικό, επιχειρησιακό, χρηματοδοτικό εργαλείο μπορεί να είναι αποτελεσματικό ή αναποτελεσματικό, ανάλογα με τις ικανότητες του ατόμου που το χειρίζεται. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι οι χώρες με την πιο αποτελεσματική και αποδοτική διοικητική δομή έχουν καθιερωμένη μια ισχυρά παράδοση, όσον αφορά στην εκπαίδευση των διοικητικών τους στελεχών. Ως εναλλακτική λύση, πολύ συχνά, προβάλλει η ανάθεση της διαχείρισης σε εξειδικευμένο προσωπικό, που μπορεί να αποβεί λιγότερο ακριβή και να αποφέρει καλύτερα αποτελέσματα.

Το ΔΣ της ΚΕΔΚΕ πήρε την πρωτοβουλία να κάνει το πρώτο βήμα. Σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ και το ΥΠΕΣ, θα προσπαθήσει τους επόμενους μήνες να κάνει μία πρώτη καταγραφή της ακίνητης περιουσίας των Ελληνικών ΟΤΑ και να καταρτίσει ορισμένους οδηγούς σχετικά με την αξιοποίησή της.

Όσο όμως καλά και χρήσιμα και αν είναι τα αποτελέσματα της εν λόγω μελέτης, το χρόνιο ερώτημα της Ελληνικής ΤΑ παραμένει. Οι μικροί ΟΤΑ που δεν έχουν το μέγεθος, τις επιστημονικές δυνατότητες, αλλά και την εμπειρία, πώς θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν την ακίνητη περιουσία τους, η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι αρκετά μεγάλη ή ενδιαφέρουσα (αξιοποίηση π.χ. ιαματικών

## Πλαίσιο για τη Διαχείριση της Ακίνητης Περιουσίας

### Επίπεδο Απογραφής

- διαμόρφωση / διατήρηση αναλυτικών αρχείων της ακίνητης περιουσίας



### Διαχείριση Περιουσίας / Λογιστικό επίπεδο

- διαμόρφωση / συντήρηση της διαχείρισης μίας ιδιοκτησίας και λογιστικό σύστημα με αφετηρία την ιδιοκτησία
- η αξία της κάθε ιδιοκτησίας να συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική βάση δεδομένων
- χρήση της προσέγγισης του ιδιωτικού τομέα σχετικά με την ακίνητη περιουσία, με στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας



### Επίπεδο διαχείρισης του χαρτοφυλακίου της ακίνητης περιουσίας

- διαμόρφωση ενός στρατηγικού ρόλου για την ακίνητη περιουσία για την επίτευξη των στόχων του ΟΤΑ
- κατηγοριοποίηση της ιδιοκτησίας και εφαρμογή του συστήματος κατάταξης στη διεξαγωγή της απογραφής
- διαμόρφωση ειδικών οικονομικών εργαλείων και λειτουργικών προτύπων για κάθε περιουσία
- εφαρμογή της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου της ακίνητης περιουσίας και των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων
- διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών που στοχεύουν σε ιδιοκτησίες με λιγότερες ανάγκες και αρνητικά κόστη



### Επίπεδο εφαρμογής της στρατηγικής

- θέσπιση μίας κεντρικής αρχής για θέματα ακίνητης περιουσίας, που να έχει τη γενική επισκόπηση ή τον απευθείας έλεγχο στα ζητήματα διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας
- θέσπιση οδηγιών και πολιτικών για την απόκτηση, κατοχή και εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων
- δημιουργία ομάδων εμπειρογνομόνων με σκοπό να αποκομίσουν το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος από κάθε ακίνητη περιουσία
- δημιουργία κινήτρων για την καλύτερη διαχείριση μέσα στο πλαίσιο των ΟΤΑ



Μορφή διαχείρισης	Οφέλη	Μειονεκτήματα
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Διαχείριση από τις διοικητικές υπηρεσίες των ΟΤΑ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Αμελητέο κόστος συναλλαγής</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Αδυναμία υπολογισμού του συνολικού κόστους</li> <li>● Χρονοβόρα διαδικασία λήψης αποφάσεων</li> <li>● Αδυναμία διαχωρισμού της ρυθμιστικής λειτουργίας ενός ΟΤΑ από τη διαχειριστική του λειτουργία</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Διαχείριση από ένα δημόσιο όργανο, ελεγχόμενο από τον ΟΤΑ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Πλήρης υπολογισμός του συνολικού κόστους</li> <li>● Ταχύτητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Έλλειψη διαφάνειας</li> <li>● Προβλήματα εποπτείας</li> <li>● Απουσία απευθείας ανάθεσης ευθυνών</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Διαχείριση από ένα όργανο ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από τον ΟΤΑ</li> <li>● Διαχείριση από ένα ανεξάρτητο όργανο</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Ευελιξία και γρήγορες αποφάσεις</li> <li>● Ξεκάθαρος διαχωρισμός ρόλων</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Πιθανότητα αδιαφορίας απέναντι στις αρχές των διοικητικών ρυθμίσεων και των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού</li> <li>● Αυξημένο κόστος συναλλαγών</li> </ul>

πηγών); Η δημιουργία ενός υποστηρικτικού μηχανισμού που θα συνθέτει τη γνώση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων με την τεχνογνωσία της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, αλλά και των ΣΔΙΤ, είναι απαραίτητη. Για το λόγο αυτό προβλέπεται η μελέτη να καταλήξει στις προδιαγραφές ενός τέτοιου «μηχανισμού», που σύμφωνα με την διεθνή εμπειρία θα πρέπει:

1. Να προσθέτει τη διάσταση της διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας σε πιο παραδοσιακά αστικά ζητήματα, όπως είναι:
  - η διαχείριση γης,
  - η αποκέντρωση, η δημοτική χρηματοδότηση και η μεταρρύθμιση,
  - οι ΣΔΙΤ για την εκ νέου ανάπτυξη και επαναξιοποίηση της γης
2. Να βοηθάει τους ΟΤΑ να διαμορφώσουν ένα εφικτό διαχειριστικό πλαίσιο της ακίνητης περιουσίας. Πιο συγκεκριμένα:
  - να προτείνει θεσμικές αλλαγές, ώστε η υπάρχουσα νομοθεσία να βελτιωθεί και να μη δημιουργεί εμπόδια στη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας,
  - να θεσπιστούν λογιστικά και απογραφικά πρότυπα σχετικά με την ακίνητη περιουσία, που θα αποδειχθούν τόσο αποδοτικά, όσο και χρήσιμα.
3. Να διαμορφώνει προτάσεις για τους ΟΤΑ πάνω σε θέματα που αφορούν την ακίνητη περιουσία:
  - ποια είναι τα κριτήρια που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να καθοριστεί ποιο είναι το βέλτιστο μέγεθος της ακίνητης περιουσίας στους ΟΤΑ;

- Ποια είναι η επιχειρηματολογία, πίσω από την ευρέως διαδεδομένη αντίληψη, να μεταβιβαστεί η ακίνητη περιουσία από την δημοτική ιδιοκτησία στις δημοτικές επιχειρήσεις;
4. Να εγκαταστήσει ένα πρόγραμμα συλλογής πληροφοριών, συσσώρευσης γνώσεων, ενημέρωσης και διάχυσης των καλών πρακτικών σχετικά με τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας. Θα πρέπει να αποτελείται από:
    - ένα διαμορφωμένο πλαίσιο βάσει του οποίου θα γίνεται η συλλογή και επικαιροποίηση των στοιχείων, που αφορούν στην κατοχή και τη διαχείριση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας,
    - περιπτώσεις καλών πρακτικών τόσο στους εγχώριους ΟΤΑ, όσο και στη διεθνή εμπειρία.
  5. Να προσφέρει τεχνική βοήθεια που θα βελτιώσει τη διαχείριση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας και θα ωφελήσει σχετικούς τομείς, όπως είναι η δημοτική χρηματοδότηση.
  6. Να προωθήσει τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων ως μοχλός επιρροής για τη βελτίωση της διαχείρισης της δημόσιας ακίνητης περιουσίας.
  7. Να υποστηριχθούν οι ΟΤΑ που, με βάση το άρθρο 266 του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, επιθυμούν να ιδρύσουν δημοτικές και κοινοτικές ανώνυμες εταιρίες με σκοπό την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας. Συμπέρασμα:  
Η ακίνητη περιουσία της ΤΑ έχει όλα τις προϋποθέσεις να μεταμορφωθεί από βάτραχο σε πρίγκιπα. Έχει όμως να αντιμετωπίσει και τα

προβλήματα της εποχής:  
 Πρώτο: «Δύσκολοι καιροί για πρίγκιπες». Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δεν μπορείς κάποιον με το ζόρι να τον κάνεις πρίγκιπα και πλέον ένα φίλι, έστω και από βασιλοπούλα, δε φτάνει. Προϋποθέτει αναγνώριση της ανάγκης, επιθυμία και ισχυρή πολιτική βούληση.  
 Δεύτερο: Οι βασιλοπούλες, ακόμα και στα παρामीθια, δε φημιζονται για την υπομονή τους, πόσο μάλλον για την επιμονή τους να σε λιώσουν στα φιλά. Επιπλέον, στις μέρες μας οι βασιλοπούλες εκλείπουν ή τουλάχιστον δεν είναι τόσο πολλές όσο στο Μεσαίωνα. Όποιος νομίζει ότι το σύγχρονο ρόλο της βασιλοπούλας τον παίζουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μάλλον θα πρέπει να μεταπηδήσει στο παραμύθι με την κοκκίνοσκουφίτσα και τον κακό λύκο.  
 Ιστορικά, στην αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας τους στράφηκαν οι ΟΤΑ όταν αντιμετώπισαν οικονομικά προβλήματα λόγω του ότι η μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος δε συνοδεύτηκε από τους αντίστοιχους πόρους. Η μέχρι τώρα διεθνή εμπειρία καταδεικνύει ότι μπορεί η διαχείριση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας να έδωσε κάποιες λύσεις, δεν έλυσε όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις, το οικονομικό πρόβλημα της ΤΑ.  
 Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ είναι μία δύσκολη υπόθεση. Σε μία χώρα όπως η δική μας, χωρίς σχετική εμπειρία, χρειάζεται να επιστρατευθούν όλες οι διαθέσιμες δυνάμεις. Καθένας στο ρόλο του. Οι προοπτικές, έτσι όπως διαγράφονται, φαντάζουν αν μη τι άλλο πολύ ελκυστικές.

# «Πράσινα» τα καινούργια δημοτικά κτίρια Τι προβλέπει το Πρωτόκολλο Συνεργασίας ΚΕΔΚΕ -ΥΠΑΝ

«Πράσινο ανάβει» με την ομόφωνη απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ για τη σταδιακή αντικατάσταση της χρήσης συμβατικών μορφών ενέργειας στις λειτουργίες και δραστηριότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με εναλλακτικές και φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας. Η αρχή δρομολογείται με τη χρήση νέων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (φωτοβολταϊκά κ.λπ.), οι οποίες θα εξασφαλίζουν την ενεργειακή αυτοδυναμία σε όλα τα κτίρια που θα κατασκευάζονται εφεξής από τους Δήμους της χώρας (δημοτικά κτίρια, αντλιοστάσια, βιολογικούς καθαρισμούς, δημοτικά κολυμβητήρια κ.α.).

## Πρωτόκολλο Συνεργασίας ΚΕΔΚΕ -ΥΠΑΝ

Παράλληλα η ΚΕΔΚΕ ζητά να επεκταθεί η ισχύς εφαρμογής αυτού του μέτρου και για τα σχολικά κτίρια που θα κατασκευάζονται εφεξής από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, ιδιαίτερα στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη.

Η ομόφωνη αυτή απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ αποτελεί συνέχεια των αποφάσεων του πρόσφατου συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ και του Πανελληνίου Δικτύου Οικολογικών Οργανώσεων (ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο.) με θέμα τις κλιματικές αλλαγές, το ρόλο και τις ευθύνες των τοπικών κοινωνιών και της Αυτοδιοίκησης.

Παράλληλα όμως είναι ένα πρώτο βήμα εκ μέρους της Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας, το οποίο υπογράφηκε πρόσφατα - 22 Νοεμβρίου στη Θεσσαλονίκη - μεταξύ της ΚΕΔΚΕ και του Υπουργείου Ανάπτυξης για την εκπόνηση ενός ειδικού Προγράμματος Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.



Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι ο προσδιορισμός και η εφαρμογή δράσεων και αποδεδειγμένων καλών πρακτικών για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια και το δομημένο περιβάλλον, η μείωση του ηλεκτρικού φορτίου αιχμής, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημοτικών μέσων μεταφοράς, η ανάπτυξη σχεδίων αστικής κινητικότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη χρήση και διαχείριση της ενέργειας, καθώς και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και η εφαρμογή τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής κλίμακας. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα στοχεύει:

- Να καταστήσει τις πόλεις και τις τοπικές κοινωνίες βιώσιμες μειώνοντας τις πηγές της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και αναβαθμίζοντας τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών

- Να συμβάλλει στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και πρακτικών από τους καταναλωτές
- Να κινητοποιήσει τις Δημοτικές αρχές να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων βιώσιμων πόλεων και εφαρμογής καλών πρακτικών βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια, υπαίθριους χώρους, υποδομές και γενικώς στο σύνολο του αστικού ιστού
- Να ενημερώσει κι ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σε θέματα αποδοτικής χρήσης της ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν ληφθούν από τα κράτη - μέλη άμεσα μέτρα, το κόστος της ενέργειας που καταναλώνεται θα μπορούσε



να μειωθεί μέχρι το 2020 κατά 100 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ θα αποφευχθεί η παραγωγή 780 εκατομμυρίων τόνων διοξειδίου του άνθρακα ετησίως.

Η υλοποίηση του Προγράμματος «ΥΠΑΝ - ΚΕΔΚΕ», θα γίνει στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, ενώ για το συντονισμό της συνεργασίας θα συσταθεί Τεχνική Γραμματεία αποτελούμενη από στελέχη της ΚΕΔΚΕ, του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ΥΠΑΝ.

Με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού θα ξεκινήσει η υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων του Προγράμματος.

#### «Πράσινες» τοπικές δράσεις

Δράσεις πρώτης προτεραιότητας για την Αυτοδιοίκηση, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την ενεργειακή αποδοτικότητα στους ΟΤΑ, είναι οι εξής:

Η οργάνωση από τους Δήμους πλήρους σειράς στοχευμένων εκδηλώσεων - ομιλιών, ειδικών θεμάτων στα σχολεία κ.λπ.) για θέματα προστασίας του αστικού περιβάλλοντος των ΟΤΑ (εξοικονόμηση ενέργειας, ανακύ-

κλωση, εξοικονόμηση νερού, δημιουργία χώρων πρασίνου κ.λπ.)

Η εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος μέτρων και παρεμβάσεων για την εξοικονόμηση και ορθολογική χρήση της ενέργειας στα κτίρια των ΟΤΑ (κατασκευή, επέκταση ή ανακαίνιση δημοτικών κτιρίων, αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εφαρμογή μέτρων και εξοπλισμού ενέργειας χαμηλού κόστους κ.α.).

Η πιλοτική εφαρμογή στα δημοτικά κτίρια νέων περιβαλλοντικά φιλικών, ενεργειακών τεχνολογικών και συστημάτων.

Η κατάρτιση, υπογραφή και υλοποίηση προγραμματικής συμφωνίας ΚΕΔΚΕ - ΟΣΚ - αρμοδίων υπουργείων, σύμφωνα με την οποία, σταδιακά και σε οριζόντια 5ετία, όλα τα νεοκατασκευασμένα σχολεία θα είναι ενεργειακά αυτοτελή/ αειφόρα.

Ο κατάλληλος ενεργειακός και περιβαλλοντικός σχεδιασμός των υπαίθριων χώρων των ΟΤΑ (φωτισμός, αντλιοστάσια κ.α.).

Η ίδρυση και λειτουργία αυτοτελών Γραφείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας στους Δήμους.

Η εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών και εξοπλισμού για την ενεργειακή αξιοποίηση τόσο του βιοαερίου που εκλύεται στους βιολογικούς καθαρισμούς και τους ΧΥΤΑ, όσο και του οργανικού κλάσματος των αστικών απορριμμάτων πριν την κατάληξή τους στους ΧΥΤΑ.

Ο σχεδιασμός και εφαρμογή μιας συγκροτημένης ενεργειακής παρέμβασης στον τομέα των δημόσιων μεταφορών.



# Κόντρα «υψηλής τάσης» Αυτοδιοίκησης - ΔΕΗ

**Τ**α υψηλά τιμολόγια που επιβάλλει η ΔΕΗ για τον φωτισμό οδών και πλατειών των δήμων και το κόστος υπογειοποίησης των δικτύων επανήλθαν, για μια ακόμη φορά, στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων μεταξύ ΚΕΔΚΕ και της Διοίκησης της ΔΕΗ. Ωστόσο και η τελευταία συνάντηση των δύο μερών, στην ουσία, αν δεν απέβη άκαρπη, παρέμεινε στο σημείο εκκίνησης...



Το αίτημα των δήμων για μείωση του κόστους ηλεκτροδότησης των οδών και πλατειών είναι πάγιο τα τελευταία χρόνια. Και δε θα μπορούσε να είναι διαφορετικά με δεδομένο ότι μόνο τα τελευταία τρία χρόνια έχει σημειωθεί αύξηση στα τιμολόγια της τάξης του 47%.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με στοιχεία που ανακοινώθηκαν κατά τη διάρκεια συζήτησης του θέματος στο Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, η ΔΕΗ εισπράττει ετησίως από τους ΟΤΑ 25 εκ. ευρώ προμήθεια για την είσπραξη των δημοτικών τελών μέσω των λογαριασμών ρεύματος. Το ύψος της προμήθειας παραμένει σταθερά στο 2%, λόγω δε της ετήσιας αναπροσαρμογής των δημοτικών τελών το πραγματικό ποσό παρουσιάζει συνεχώς αύξηση. Η Αυτοδιοίκηση δεν δέχεται το επιχείρημα ότι η ΔΕΗ δαπανά περισσότερα από αυτά που εισπράττει ως προμήθεια με δεδομένο ότι οι περίοδοι μέτρησης μετατρέπουν

καν από δίμηνες σε τετράμηνες και η παρακολούθηση των λογαριασμών γίνεται πλέον ηλεκτρονικά. Το θέμα αναμένεται να επανεξεταστεί.

Σε ότι αφορά τα τιμολόγια, από τις τιμές χρέωσης προκύπτει ότι οι δήμοι πληρώνουν το ρεύμα που χρησιμοποιούν για τον φωτισμό των οδών και πλατειών ακριβότερα από όλες τις κατηγορίες των τιμολογίων της ΔΕΗ.

Για παράδειγμα για κατανάλωση 2000 KWH ένας δήμος πληρώνει σήμερα 170 ευρώ, οι βιομηχανίες 109 ευρώ, οι αγροτικές εγκαταστάσεις 82 ευρώ, οι καταναλωτές 129 ευρώ.

Η ΚΕΔΚΕ κατά τη διάρκεια της συνάντησης ζήτησε να βρεθεί λύση μείωσης των τιμολογίων για τον κοινόχρηστο φωτισμό των πόλεων και των χωριών διότι δε μπορεί οι δήμοι να πληρώνουν παράλογα τιμολόγια. Ενώ τόνισαν ότι κυρίαρχος στόχος είναι να

αναβαθμιστεί η ποιότητα της ζωής των πολιτών, η αισθητική των πόλεων, αλλά και να ενισχυθεί το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών στην πόλη και την ύπαιθρο.

Ανάλογο πρόβλημα υπάρχει και με τα τιμολόγια των δήμων για τις δημοτικές υπηρεσίες, τα σχολεία, τις κοινωνικές δομές και τις αθλητικές εγκαταστάσεις. Οι δε Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης, στις οποίες λειτουργούν μονάδες βιολογικού καθαρισμού, ή εργοστάσια αφαλάτωσης (στα νησιά), πληρώνουν το ρεύμα που καταναλώνουν με τιμολόγιο γενικής χρήσης. Οι δήμαρχοι ζήτησαν να μετατραπεί σε βιομηχανικής χρήσης.

Η Διοίκηση της ΔΕΗ εμφανίστηκε –για άλλη μια φορά– ανυποχώρητη και παρέπεμψε στην κυβέρνηση, ως αρμόδια για τη μείωση των τιμολογίων.

Για το θέμα της υπογειοποίησης των δικτύων επίσης διαπιστώθηκε διάσταση απόψεων, καθώς οι δήμοι ζητούν την εφαρμογή το ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 999/79), το οποίο προβλέπει την κάλυψη κατά 100% των εξόδων υπογειοποίησης των δικτύων μέσης τάσης ηλεκτρικού ρεύματος. Αντίθετα από το 2004 –που εισήχθη η ΔΕΗ στο χρηματιστήριο– έως σήμερα το σχετικό κόστος καλύπτουν εξ ολοκλήρου οι δήμοι. Η ΔΕΗ αρχικά αντέτεινε να καλύψει μόνο το 50% των εξόδων, γεγονός που δεν αποδέχτηκαν οι δήμαρχοι, οι οποίοι απειλούν με μηνύσεις, ώστε να εφαρμοστεί η σχετική νομοθεσία. Τελικά μετά από σκληρή αντιπαράθεση τα δύο μέρη κατέληξαν στο εξής: οι δήμοι που επιθυμούν να υπογειοποιήσουν το δίκτυό τους να καταθέσουν στην ΚΕΔΚΕ μέσα στο Μάρτιο τα αιτήματά τους, ώστε να γίνει ο συνολικός προγραμματισμός. Πάντως η ΔΕΗ δέχτηκε να καλύψει με δικούς της πόρους την υπογειοποίηση των δικτύων στις περιοχές που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης.

Τέλος στο μόνο που κατέληξαν οι δύο πλευρές είναι να κλείσει μια παλιά εκκρεμότητα: Κάθε Σεπτέμβρη η ΔΕΗ θα δίνει –δωρεάν– στους δήμους τα μητρώα με τα στοιχεία που θα τους επιτρέψουν να επικαιροποιήσουν τα αρχεία των δήμων για τη χρέωση των δημοτικών τελών.

# Το ΥΠΕΧΩΔΕ εκχώρησε την αρμοδιότητα όχι όμως και τους πόρους

**Α**ρνείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να ασκήσει την αρμοδιότητα της συντήρησης των δρόμων –πλην των εθνικών– που εκχωρήθηκε στους δήμους με νόμο του ΥΠΕΧΩΔΕ από την 1 Ιανουαρίου 2008, καθώς δε υπάρχει πρόβλεψη για την εξασφάλιση των αντίστοιχων πόρων και προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη.

Το θέμα της συντήρησης των δρόμων συζητήθηκε σε πρόσφατη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, όπου και αποφασίστηκε να εξαντληθεί κάθε ένδικο μέσο, προκειμένου να

μην εφαρμοστούν οι σχετικές διατάξεις.

Ήδη σχετική προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας έχει κάνει ο Δήμος Ηρακλείου Κρήτης με το επιχείρημα της αντισυνταγματικότητας του νόμου του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Σε ότι αφορά το κόστος συντήρησης των δρόμων, οι πρώτες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για 60 εκ. ευρώ, αλλά οι δήμαρχοι επιμένουν ότι πρέπει πρώτα να επιμετρηθεί το οδικό δίκτυο, του οποίου αναλαμβάνουν την ευθύνη συντήρησης και ακολούθως να κοστολογηθεί η αρμοδιότητα.

Εκτός από την έλλειψη πόρων για τη συντήρηση των δρόμων, οι δήμαρχοι εκφράζουν φόβους ότι θα βρεθούν αντιμέτωποι με σωρεία μηνύσεων και με ποινικές και αστικές ευθύνες, καθώς το υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί ότι μαζί με τη συντήρηση των δρόμων οι δήμοι αναλαμβάνουν και την αποκατάσταση του οδοστρώματος ύστερα από τροχαία δυστυχήματα. Έργο, για το οποίο δεν διαθέτουν ούτε καν τα απαραίτητα μηχανήματα, όχι μόνο οι μικροί αλλά ούτε και οι μεγάλοι δήμοι.



## ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

# Το αδιέξοδο οδηγεί στη δικαιοσύνη

**Σ**ε απόλυτο αδιέξοδο έχει περιέλθει το θέμα της από το νόμο προβλεπόμενης μεταβίβασης των κρατικών Λιμενικών Ταμείων στην αρμοδιότητα της Αυτοδιοίκησης καθώς και τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στη διαχείριση των εθνικών λιμένων, μετά την πρόσφατη άκαρπη συνάντηση αντιπροσωπείας της ΚΕΔΚΕ, με επικεφαλής τον πρόεδρο κ. Ν. Κακλαμάνη, με τον υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής Γ. Βουλγαράκη.

Σύμφωνα με την ενημέρωση που έκανε στο Δ.Σ. της Ένωσης ο κ. Κακλαμάνης, τελικώς δεν επήλθε σύγκλιση μεταξύ των δύο μερών ώστε να αρθούν τα εμπόδια και να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες. Κατόπιν τούτων εξουσιοδοτήθηκε η νομική υπηρεσία της ΚΕΔΚΕ να διερευνήσει τη δυνατότητα προσφυγής σε ασφαλιστικά μέτρα, αλλά και στο ΣτΕ.

### Τι προβλέπει η νομοθεσία

Σημειώνεται ότι σε ότι αφορά τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, από το 1999 η νομοθεσία προβλέπει τη σύσταση και λειτουργία τους ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των ΟΤΑ, τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων, κινήτων και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, των πόρων και δικαιωμάτων των κρατικών Λιμενικών Ταμείων σε αυτά. Υπέρ αυτού άλλωστε, συνηγορεί και ο νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (άρθρο 244), όπου ρητώς αναφέρεται ότι οι αρμοδιότητες των Λιμενικών Ταμείων περνούν πλέον στη δικαιοδοσία των ΟΤΑ, ενώ το ίδιο έχει γνωμοδοτήσει από το 2005, ομόφωνα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Παρόλα αυτά το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, όλα αυτά τα χρόνια αγνοούσε επιδεικτικά και τη σχετική νομοθεσία και την ομόφωνη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου, ενώ δεν έλειψαν, εκ μέρους του και τα σενάρια για την επαναφορά στο προηγούμε-

νο νομοθετικό καθεστώς - παρά τη ρητή Συνταγματική απαγόρευση για μεταφορά αρμοδιοτήτων της Αυτοδιοίκησης στο κράτος - με το πρόσχημα «της ανικανότητας των δήμων να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και στις ευρωπαϊκές λειτουργίες». Η κωλυσιεργία εκ μέρους των αρμόδιων υπουργείων και η καθυστέρηση έκδοσης των απαραίτητων Π.Δ., το αναχρονιστικό νομοθετικό πλαίσιο για τη διαχείριση των λιμανιών, αλλά και τα προβλήματα συνεργασίας των ΟΤΑ με τις λιμενικές αρχές και του αρμόδιου υπουργείου, έχουν δημιουργήσει προβλήματα όχι μόνο στην ίδια τη λειτουργία των Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων, αλλά και στη λειτουργία και την ανάπτυξη των ίδιων των πόλεων.

### Τι ζητά σήμερα η ΚΕΔΚΕ

Αυτή ακριβώς τη χαώδη κατάσταση που έχει πλέον δημιουργηθεί παρουσίασε και η αντιπροσωπία της ΚΕΔΚΕ κατά τη συνάντηση με την ηγεσία του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, καθιστώντας του σαφή τα αιτήματα της Αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα το διεκδικητικό πλαίσιο της ΚΕΔΚΕ περιλαμβάνει τα εξής αιτήματα:

- Με ερμηνευτική διάταξη να οριστεί ότι «με την έκδοση του ιδρυτικού Π.Δ. και τον ορισμό των μελών της διοίκησης του νέου νομικού προσώπου του Λιμενικού Ταμείου, αυτό αυτοδίκαια υφιστέρχεται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υφιστάμενου νομικού προσώπου κατά την έκταση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων χωρίς να προσ απαιτείται η έκδοση Π.Δ. περί καταργήσεως του υφιστάμενου λιμενικού ταμείου».
- Να γίνουν οι απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να ισχυροποιηθεί η λειτουργία των Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων, να αρθούν τα σημερινά εμπόδια, όπως στην εκτέλεση έργων μη εθνικού επιπέδου εντός ζώνης λιμένα, ή έργων συντήρησης λιμανιών - καθώς και να ξεκαθαριστεί το υφιστάμενο καθεστώς των παραχωρήσεων στις Χερσαίες Ζώνες των λιμανιών.

- Να στελεχωθούν τα Λιμενικά Ταμεία με το αναγκαίο και ικανό προσωπικό.
- Σε ότι αφορά τα λιμάνια εθνικής σημασίας η ΚΕΔΚΕ έχει ζητήσει να συμμετέχει η Αυτοδιοίκηση στη διαχείριση των λιμανιών Θεσσαλονίκης, Ηρακλείου, Αλεξανδρούπολης, Βόλου, Ελευσίνας, Ηγουμενίτσας, Κέρκυρας, Καβάλας, Λαυρίου, Πατρών και Ραφήνας, που έχουν χαρακτηριστεί ως εθνικής σημασίας.

Αξίζει να σημειωθεί άλλωστε ότι οι δίκαιες διεκδικήσεις της ΚΕΔΚΕ δεν ήρθαν ως κεραυνός εν αιθρία. Ήδη από τις 27/12 του περασμένου έτους ο πρόεδρος της Ένωσης Ν. Κακλαμάνης είχε ενημερώσει με σαφήνεια τον αρμόδιο υπουργό για τις θέσεις των αιρετών, με επιστολή που του είχε αποστείλει και στην οποία συμπεριέλαβε και διευκρινιστικό κείμενο της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔΚΕ.

Στην επιστολή ο κ. Κακλαμάνης, σε ιδιαίτερα αυστηρό ύφος του ανέφερε μεταξύ άλλων : «Γνωρίζουμε πολύ καλά τις απόψεις της γραφειοκρατίας του υπουργείου. Είναι αυτές που τροφοδότησαν τα προηγούμενα χρόνια σκληρές δημόσιες αντιπαραθέσεις με τον προκάτοχό σου αλλά και με «εντολοδόχους Περιφερειάρχες και που στο τοπικό επίπεδο, σε πολλά λιμάνια της χώρας, τροφοδοτούν με συγκρούσεις τα τοπικά ΜΜΕ και δημιουργούν στον πολίτη τις χειρότερες των εντυπώσεων».

Επειδή, σύμφωνα με τον κ. Κακλαμάνη τα δημοτικά λιμενικά ταμεία αποτελούν «μία από τις κατακτήσεις της Αυτοδιοίκησης», επιθυμία της ΚΕΔΚΕ αποτελούσε να υπάρξει μία οριστική λύση στο πρόβλημα «με διάλογο και συνεννόηση, χωρίς την παρέμβαση του ΣτΕ».

### Η προσφυγή στη δικαιοσύνη μοναδική λύση

Δυστυχώς όμως οι τελευταίες εξελίξεις απέδειξαν ότι δεν απομένει διαφορετικός δρόμος για την Αυτοδιοίκηση, εκτός από αυτόν της Δικαιοσύνης. Πολλώ δε μάλλον, αφού σε αρκετές περιπτώσεις σημειώνονται επε-



κατατικές διαθέσεις των κατά τόπους Οργανισμών Λιμένων, οι οποίοι επιχειρούν να οικοδομήσουν τις χερσαίες ζώνες. Το πρόβλημα λαμβάνει ακόμη μεγαλύτερες διαστάσεις αφού δεν αφορά μόνο τις πόλεις των μεγάλων, εθνικών λιμανιών αλλά και τους μικρότερους, περιφερειακούς, παραλιακούς δήμους. Και σε αυτούς τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία δεν έχουν λάβει ακόμα τα περιουσιακά στοιχεία, τους πόρους, τα δικαιώματα με τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες των παλαιών Λιμενικών Ταμείων που καταργούνται. Προκειμένου να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος αξίζει να επισημάνουμε τι ανέφεραν δύο δήμαρχοι μεγάλων λιμανιών, οι κ.κ. Α. Φούρας και Γ. Κουράκης, της Πάτρας και του Ηρακλείου Κρήτης αντίστοιχα, κατά τη συζήτηση του θέματος στο Δ.Σ της ΚΕΔΚΕ.

Και οι δύο, μίλησαν για επιχείρηση πολεοδόμησης της παραλιακής ζώνης των δήμων τους και έκαναν γνωστή την απόφασή τους να προσφύγουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ενημερώνοντας μάλιστα ότι αντίστοιχη είναι η πρόθεση και άλλων αιρετών που αντιμετωπίζουν ανάλογα προβλήματα.

Σύμφωνα με τον κ. Κουράκη, στον δήμο Ηρακλείου επιχειρήθηκε από τον Οργανισμό Λιμένα Ηρακλείου Α.Ε. σε 720.000 τ.μ. Χερσαίας Ζώνης να εγκριθεί η ανοικοδόμηση 202.000 τ.μ. κτισμάτων για «λειτουργίες πόλης» αλλά χωρίς τη σύμφωνη γνώμη, την έγκριση και τον έλεγχο των δημοτικών αρ-

χών. Ο δήμος αντέδρασε και πέτυχε τελικά την ματαίωσή της, ως μη σύμφωνη με την Πολεοδομική Νομοθεσία. Επιπλέον, ο δήμαρχος ζητά τον επανακαθορισμό της χερσαίας ζώνης λιμένα, με στόχο να περιοριστεί ο Οργανισμός Λιμένα στο χώρο που προβλέπεται από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο. Όπως υποστηρίζει ο δήμαρχος, η πολιτική που ακολουθεί ο εν λόγω φορέας έχει στόχο την δημιουργία οικοπεδικών υπεραξιών στις λιμενικές ζώνες, με έγκριση για νέες χρήσεις και υψηλούς συντελεστές δόμησης προκειμένου να μετατραπούν σε οικοδομικά «φιλέτα». Οι εκτάσεις ωστόσο, σημειώνει, έχουν παραχωρηθεί στις Οργανισμούς για να διαχειρίζονται αποκλειστικά για λιμενικές εργασίες όπως οι προβλήτες, οι αποβάθρες, οι αιγιαλοί κ.λπ.

Ιδιαίτερα αιχμηρός ήταν και ο δήμαρχος της Πάτρας κ. Α. Φούρας, ο οποίος τόνισε ότι όλη η χερσαία ζώνη του λιμανιού περίπου 7 χιλιομέτρων και εντός του αστικού χώρου, μετατρέπεται σε οικοδομικά τετράγωνα και παρά την μείωση του συντελεστή δόμησης από 2,4 σε 0,8 σχεδιάζονται κτήρια ύψους 15 μέτρων. Ο κ. Φούρας κατήγγειλε μάλιστα ότι το Εθνικό Συμβούλιο Αξιοποίησης Λιμένων (ΕΣΑΛ) «δεν συζητάει με κανέναν και φτιάχνει όρους δόμησης». «Δεν είναι δυνατόν να θεωρεί ότι μπορεί να γίνεται σπέκουλα γης στην πλάτη των πόλεων».

Σε ανάλογο κλίμα κινήθηκαν και οι τοποθετήσεις δημάρχων μικρότερων πόλεων που

διαθέτουν λιμάνια, αυτή τη φορά για τα Λιμενικά Ταμεία. «Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο μπορεί να λειτουργεί αλλά δεν έχει ο δήμος την ακίνητη περιουσία» ήταν η θέση που διατυπώθηκε.

Χαρακτηριστικές είναι και οι δηλώσεις του δημάρχου Αμφιλοχίας Απόστολου Κοιμιστή, που και αυτός θεωρεί την προσφυγή στη δικαιοσύνη ως μοναδική λύση. «Η κατάσταση και η εικόνα που επικρατεί είναι άθλια. Δεν νοείται να υπάρχει κράτος που δεν εφαρμόζει το νόμο» λέει και προσθέτει πως «το λιμενικό ταμείο έχει παρατήσει ασύδοτη την παραλία». «Ο χερσαίος λιμενικός χώρος της παραλίας της Αμφιλοχίας έχει αφεθεί στην τύχη του, δεν γίνονται έργα και μάλιστα σε μία εξόχως τουριστική πόλη, όπως η Αμφιλοχία», τονίζει ο κ. Κοιμιστής, διευκρινίζοντας ότι «το μόνο που ζητάμε είναι η ευταξία, η εποπτεία και η καθαριότητα στο χώρο»!

### Λιμενικά Ταμεία που δεν έχουν καταργηθεί

#### ✎ Περιφέρεια Ηπείρου

Α.Τ. Πρεβέζης  
Α.Τ. Άρτας

#### ✎ Περιφέρεια Θεσσαλίας

Α.Τ. Ν. Σκοπέλου

#### ✎ Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Α.Τ. Ν. Λευκάδας  
Α.Τ. Ν. Κεφαλληνίας

#### ✎ Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Α.Τ. Αιτωλοακαρνανίας

#### ✎ Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Α.Τ. Ν. Φωκίδας

#### ✎ Περιφέρεια Πελοποννήσου

Α.Τ. Μεσσηνίας  
Α.Τ. Λακωνίας  
Α.Τ. Ν. Κορινθίας

#### ✎ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Α.Τ. Ν. Σάμου  
Α.Τ. Ν. Χίου

#### ✎ Περιφέρεια Κρήτης

Α.Τ. Ν. Ηρακλείου  
Α.Τ. Ν. Λασιθίου  
Α.Τ. Ν. Χανίων

